

niski nadzor, od časa, potrebnega za okrevanje.

Za čas akutne obolevnosti velja čas, v katerem mora uslužbenec zaradi bolezni biti v postelji ali v sobi. Čas bolovanja, akutnega ali zaradi okrevanja, se mora določiti kar najnatančneje in ne z različki za nekoliko tednov ali mesecev.

Diagnoza bolezni se mora poleg latinskega naziva navajati tudi v državnem jeziku.

Potrdilo brez teh podatkov se ne vzame v delo, marveč je zahtevati od zdravnika, naj jih dopolni.

Člen 4.

Zdravniško-komisijiski pregled po § 84. zakona o uradnih in opravila samo v državnih, banovinskih in mestnih bolnicah kakor tudi v bolnicah s pravico javnosti (klinike, sanatoriji).

Ministrstvo za prosveto določi za območje uprave mesta Beograda, banske uprave pa za svoja območja, v kateri teh zdravstvenih naprav in iz katerih mestnih četrti — srezov se opravlja zdravniško-komisijiski pregled uslužbenecv prosvetne stroke.

Izjema od tega je dopustna, če se opravlja pregled uslužbenca po členu 7. tega pravilnika na njegovem stanovanju ali če je treba, da pregledajo uslužbenca zdravniki specialisti, ki jih v onem kraju ni.

Člen 5.

Zdravniško-komisijiski pregled odredi vsak starešina, izvemski upravljatelj ljudskih in meščanskih šol.

Starešina, ki odredi zdravniško-komisijiski pregled, določi z istim odlokom tudi zdravstveno napravo, kjer se naj pregled izvrši, in odredi svojega namestnika kot člana komisije, če bi ne mogel pregledu sam prisostvovati.

Ne morejo se določati stalni člani komisije-zdravniki, marveč določi starešina urada sporazumno z upravnikom naprave, pri kateri se naj pregled opravi, dan pregleda in člani zdravniške komisije, od katerih mora po možnosti biti eden specialist za dotično vrsto bolezni.

Starešina urada pozove obolelega uslužbenca na pregled za določeni dan. Ta uslužbenec se mora zglasiti pri članu komisije, starešini ali njegovemu namestniku in z njim oditi v določeno zdravstveno napravo zaradi komisijiskega pregleda.

Istovetnost obolelega uslužbenca se ugotavlja po osebnem poznavanju ali z uradniško legitimacijo.

Člen 6.

Ko je ugotovljeno akutno stanje bolezni, odredi neposredni starešina obolelemu uslužbencu nadomestovanje in poročila o tem višjim prosvetnim oblastvom v vednost in zaradi razvida; odločba o odobritvi bolovanja pa se izda šele po prestatu akutne obolevnosti in mora zajeti ves čas bolovanja, tako akutnega kakor tudi morebitnega zaradi okrevanja.

Če obolevnost ni akutnega značaja, se z bolovanjem ni moči koristiti, preden se pristojno ne izda odločba o odobritvi bolovanja.

Člen 7.

Oboleli uslužbenec trpi stroške zdravniško-komisijiskega pregleda v primeru odstavka (*) § 84. zakona o uradnih, t. j. če zahteva uslužbenec sam zaradi bolezni, da bi se upokojil. Uslužbenec trpi stroške pregleda tudi tedaj, če zahteva zdravniško-komisijiski pregled pri sebi doma, češ da je nesposoben za potovanje, pa zdravniška komisija ugotovi, da to ni točno. Ko opravlja zdravniška komisija pregled pri njem doma, mora ugotoviti v svojem zapisniku vselej tudi to okoliščino,

ali je bil uslužbenec za potovanje na pregled sposoben ali ne.

Člen 8.

Uslužbenec na bolovanju, akutnem ali zaradi okrevanja, se mora v vsem ravnati po mnenju in predlogu zdravnika ali zdravniške komisije. Iz službenega kraja se sme oboleti uslužbenec oddaljiti samo, da bi vstopil zaradi zdravljenja v katero od zdravstvenih naprav ali da bi po predhodno odobrenem bolovanju odšel zaradi okrevanja v določen klimatski kraj.

Če živi uslužbenec na bolovanju tako, da je videti zdrav ali da ovira okrevanje in sistematsko zdravljenje, mora predložiti neposredni starešina o tem neposredno ministrstvu za prosveto poročilo. Tak uslužbenec se pokliče k ministrstvu za prosveto zaradi superrevizijskega pregleda.

Člen 9.

Vse odločbe o bolovanju morajo navajati natančne datume glede trajanja. Prazniki, božične in velikonočne počitnice, velike šolske počitnice kakor tudi dnevi, ko na šoli iz katerega koli vzroka ni pouka, se morajo imeti in šteti v tek neprestanega bolovanja,

Kadar pridete v Ljubljano, se zglasite pri občeznani manufakturni veletrgovini

R. MIKLAUC „Pri škofu“
Lingarjeva ulica — Pred škofijo,

kjer boste našli veliko izbiro blaga za moške in damske obleke po izredno ugodnih cenah
Ne pozabite: R. Miklauc, Ljubljana

če uslužbenec pred ali za njimi zaradi bolovanja ni bil v službi.

Dvanajst mesecev nepretrganega bolovanja in petnajst mesecev skupnega bolovanja v dveh zaporednih letih je treba natančno preračunati in s tem odobriti, da se mora dati tak uslužbenec v poslednjih dneh bolovanja pregledati po zdravniški komisiji. Če zdravniška komisija spozna, da je uslužbenec tudi še sedaj nesposoben za službo, se ne sme več uvesti v dolžnost, marveč se imajo docela uporabiti določbe točk 3. ali 4. § 104. v zvezi s §§ 105., 106., 111. in 112. zakona o uradnikih.

Dve zaporedni leti za petnajst mesecev skupnega bolovanja je razumeti v časovnem trajanju 24 mesecev, računši od začetka bolovanja.

(Dalje prihodnjič.)

Splošne vesti

IZ SLOVENSKE ŠOLSKE MATICE.

1. Določeni rok 30. november je potekel s prav klavnim uspehom: namesto pričakovanih 2000, se je prijavilo celih 406 članov, s katerimi ne more SSM spraviti v tisk niti ene svoje knjige. Odzvali so se doslej poverjeniki iz Ptuj, Maribora (desni breg), Ljutomer in iz Krškega. Zaradi navedenega je odbor Šolske matice prisiljen rok za prijavo članstva podaljšati do Novega leta. Zato prosimo na vse strani: Pošljite nam članske zneske nepreključno do Novega leta, članarino pa zanesljivo do 5. februarja 1938. Kdor nima naše položnice, naj kupi splošno na bližnjem poštne uradu; na tako položnico napišite točen naslov naše Matice in »11.306«, ki je številka našega računa pri poštni hranilnici.

2. Članarina znaša 30 din. Zdi se, da nekateri tega ne vedo, ker se dogaja v zadnjem času, da nam posamezniki nakazujejo samo po din.29,25. Kdor nam je plačal samo toliko, ta ni poravnal svoje članarine in nima pravice do knjig toliko časa, dokler ne poravnava celotnega zneska, torej še ostalih 75 par. Članarina znaša točno 30 din, pa prav nič več in tudi prav nič manj!

3. Vse gg. poverjenike (-ice) in tudi članstvo opozarjamo, da se na naročilo brez denarja Šolska matica ne more ozirati. To navajamo izrecno, da ne bo pozneje nepotrebnega prerokanja, češ: prijavil sem se pravočasno, a nisem prejel knjigi! Tiskarna, ki je vendar naše, t. j. učiteljsko podjetje, potrebuje denarja, a mi ga ji ne moremo odrajtati, če ga od svojih naročnikov ozir. članov ne dobimo.

4. Od nekod nam poročajo neki poverjenik: »Odrekli so mladi učitelji (-ice) z izgovorom, da nimajo denarja«. Mladi tovariši (-ice)! Vse matično delo je v prvi vrsti namenjeno vam, mladim delavcem na polju narodne prosvete, zato bodi Vaše in naše geslo: vsi, prav vsi, k Šolski matici. Prav vsi, posebno letos, pod okrilje Slovenske šolske matice, da zberemo najmanj 2500 članov in tako dosežemo za l. 1937. objubljenjo četrto knjigo!

V tem skupnem prizadevanju želimo vsem, toliko gg. poverjenikom, kolikor vsemu našemu članstvu, vesele božične praznike in srečno leto 1938!

Blagajnik v imenu odbora Slov. šol. matice.

GOSPA IVANKA ZUPANČEVA, ŠOLSKA UPRAVITELJICA SE POSLAVLJA OD ŠOLE

Preteklo soboto se je vršila v mestni osnovni šoli v Celju svojevrstna slovesnost. Učence mestne deklške osnovne šole so priredile s svojim učiteljstvom svoji upravljalji, ki odhaja v pokoj, prisrčno slovo.

Ni mogoče, da bi v kratkih vrstah našla vse njene vrline in sposobnosti, ki jih je brez pridržka in nesebično posvečala mladini, šoli in tovarištvu. Nihče ni odšel praznih rok, ki je prišel k njej iskati pomoči in sveta. — Sama neumorna in odlična delavka, je dossegla, da je bil zavod, ki ga je večje, zvesto in uspešno vodila petnajst let, velika, lepa, trdno povezana edinica. Vse delo se je vršilo v tihi skupnosti, brez vsakega trenja na zunaj in znotraj.

Koliko je pomenila nam tovarišicam, so ji ob slovesu povedale iskrene besede njene naslednice. Da so jo cenili tudi njeni predstojniki, je potrdil gospod sreski šolski nadzornik, ko ji je v laskavih besedah izrazil zahvalo in priznanje prosvetne uprave. — In učenke? Njim je bila prava mati. Čutila je z njimi in one z njo. Kako so ob slovesu skrbno izbirale izraze, da ne ranijo že itak žalostnega srca:

»Kaj ji povemo, mamici svoji, da ob slovesu ne bo le hudo ji? Da bi slovesa sploh ne

čutila? Da se v resnici ne bi poslovila?«

In hvaležna srčeca so našla rešitev:

»To ji povejmo:

Kar ste nam dali, ste v rodovito zemljo vsejali.

Sončece Vaše je setev pojilo, sonce bo zlati sad obrodilo.«

Ko se poslavljala od šole, draga Ivanka, Te spremljajo naša hvaležna srca, želeč Ti še mnogo srečnih in zadovoljnih let — za vse dobro, kar si nam dala. —er.

— Prošnja. Tiskarna Pavliček v Kočevju bo prihodnje dni razposlala na upraviteljstva ljudskih, meščanskih in ravnateljstva srednjih šol zgodovinsko knjigo Lojzeta Zupanca »Turjačani«. Knjižica, ki je dober pripomoček pri pouku zgodovine našega naroda v času fevdalizma in pokreta protestantizma med Slovenci, je lično opremljena z ilustracijami tov. Toneta Ljubiča in stane 8 din. Šole naj poslane izvoze obdržijo za šolske knjižnice, za ev. nadaljnja naročila učencem oz. učiteljstvu pa naj se gg. učitelji blagovolijo potruditi z naročili na naslov: Josip Pavliček, tiskarna, Kočevje.

Za dame in gospode

zimske plašče, suknje

elegantne, dobre in poceni, od din 360— dalje, ima v največji izbiri

LUKIČ, Ljubljana, Stritarjeva ulica

— Šolska upraviteljstva, ki se niso poravnala 25 din za »Odmeve ob Muru«, naj se poslužijo čekov, ki jih prejmejo te dni. — Zneska za »Odmeve« in »Tilko« pa se tudi lahko nakazata skupno. — Tovarišem in tovarišicam, ki so že poslali zneska za knjigi, odnosno »Tilko«, se iskreno zahvaljujem, kakor tudi za simpatične glose na čekih!

Kajž.

— 100 izvodov knjige »Osnove strnjene šolskega dela v teoriji in praksi« imam še v zalogi po znižani ceni. Zlasti jo priporočam vsem onim, ki je še nimajo, pa so naročili »Podrobne učne načrte«. Obe knjigi sta v ozki zvezi, zato ne zamudite prilike, ko jo pošljem tudi na obroke. E. Vranc, učitelj, Studenci pri Mariboru.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I. Letošnje božične počitnice. Listi od 3. decembra prinašajo sledeče: Na osnovi čl. 32. zakona o srednjih šolah je prosvetni minister v smislu pravilnika o praznovanju praznikov na osnovnih, srednjih in strokovnih šolah izdal sklep, da morajo osnovne, meščanske, srednje šole in učiteljstva v letošnjem šolskem letu praznovati božične praznike po tehle določilih: 1. V šolah, kjer je vsaj 60 % dijakov ene veroizpovedi, bodo prazniki te vere splošni šolski prazniki za vso šolo, ne glede na posamezne razrede ali

paralelke. Na vsej šoli takrat ne bo rednega pouka sedem dni, to je dva dneva pred božičem, trije dnevi praznikov in dva dneva po božičnih praznikih. Učenci in profesorji veroizpovedi, ki je na tej šoli v manjšini, imajo pravico praznovati svoje praznike, in sicer učenci štiri dni (en dan pred božičem in tri dni božiča), profesorji pa tri dni (eden pred praznikom in dva dneva božiča). 2. Če je na šoli pravoslavna in katoliška veroizpoved s protestantsko zastopana z manj ko 60 % dijakov, praznuje vsaka veroizpoved

P. n. učiteljicam!

Kvalitetno delo in blago, najboljši krog, lastna izdelava, blago in krzno direktno iz največjih tovarn, zaradi tega vam lahko nudi najlepše plašče najceneje, na mesečna odplačila le damska konfekcija

PAULIN, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 5

Saša Ličin:

Društvo izvoljenih

»Zaradi precejšnjega navala, ko so si nekateri s pristopom obetali gmotnih koristi, je čutil glavni odbor potrebo, da ga je v svoji seji sklenil, da se v »Društvo izvoljenih« sprejema le mlado učiteljstvo z ne več kot 6 službenih let, po šestih letih pa le v izjemnih primerih, ko glavni odbor presodi primer.«

»Amen! Bodi tako!« je rekel učitelj Andraž Pohleven, kakih štirinajst dni po prejemu tistega veselega sporočila, da ga je Društvo veteranov devete skupine soglasno imenovalo za svojega prvega častnega člana. Zbal se je, da bo s tem za vedno zapečatena njegova usoda, zato je potisnil na glavo star klobuk in se čez hribe in doline napotil k tovarišu Janezu Perescu.

Potožil mu je, se zaupal, premetaval suhe, dolge roke po prazni mizi in končno zgoljal: »Vidiš, nisem nikdar prosil kake protekcije, niti je ne bi sedaj, a sila kola lomi. Ti veš, povej, kam, kako naj se obrnem?«

Janez Peresec se je sklonil globoko čez mizo in govoril tovarišu Andražu zaupno; prijateljsko, čisto na uho. Andraž je lezel vedno bolj in bolj vase. Ves zdvojen in strt je zapustil tovariša in se napotil zopet čez drn in plan do svoje šole. Prečul je težko noč dvomov. Pretehtal sem, pretehtal tja. »Da, tu nič ne pomaga prepričanje, tovariš Peresec ima prav. Denar je prvo, potem šele značaj.« Tako je sklenil tisto noč Andraž Pohleven, da bo začel živeti novo življenje, ki bo Bogu bolj všeč in ljudem dopadljivejše.

»Amen! Bodi tako!«

Na vse zgodaj zjutraj je zbral vse svoje legitimacije, zbral vse društvene znake ter vložil vse skupaj v staro škatlo, ki je zapra-

šena ležala pod posteljo še iz boljših časov. Na njej je bilo tiskano »Bat'a din 99«.

Popoldne je začel učitelj Pohleven pisati čudno kratka pisma na vse mogoče in nemoogoče naslove. Čisto kratko: »Izstopam iz društva za...« itd. Bil je uverjen, da je s tem prekinil staro življenje, zato je začel iskati tudi novih poznanj, predvsem takih, ki bi mu mogle vsaj malo pomagati iz križev in težav. Še na zunaj se je hotel spremeniti učitelj Andraž. Svojo glavo je sedaj obračal vedno na desno in za spoznanje kvišku, kot bi od zgoraj pričakoval pomoči.

Po štirinajstih dneh je bil Janez Pohleven prepričan, da je glas o njegovi spreobrnitvi prišel na pravo mesto, zato je pisal odboru Društva izvoljenih, da bi rad vstopil med izvoljene z vsemi pravicami pravega člana.

Nestrpno je pričakoval odgovora in sanjal o osmi skupini. V nedeljo je dobil na pošti pismo. Obračal je je med tresočimi prsti vso pot do doma. Sklonil se je nad pisanje in strmel v črne črke, ki bi mu naj skovale usodo. »Glas o njegovem vrglednem življenju je došel do našega društva. Mi verujemo v iskrenost ali, društveni odbor pravi, naj vsak nov član dejansko pokaže itd.« Sledili so nasveti. Izvedljivi. Neizvedljivi. Andraž Pohleven se je odločil, da se bo specializiral za ljudsko petje v cerkvi in orgljanje.

Sreča mu je hodila sama nasproti. Nekoliko prej je v vasi umrl stari organist in učitelj Pohleven Andraž se je odločil in poprosil organistovo vdovo Jelo, naj mu posodi možev harmonijo za nekaj mesecev. Odkodnino bi plačal, ko dobi izplačano povišico osme skupine. Jela je bila mehkega srca, zamislil se ji je učitelj in prepeljala je harmonijo z vsem pompom, ki je bil potreben, da

se po deželi raznese glas o spreobrnitvi učitelja Andraža.

Andraž Pohleven je od tistega dne vsak večer gonil z nogami meh, prebiral črne in bele tipke, prepeval mile pesmi ter sanjal blaženo o osmi skupini. Sploh je začel kopati svojo njivo čisto na drugem koncu in veroval v uspehe.

Učitelj Andraž Pohleven je bil sam s seboj zadovoljen in je sklenil, da se napoti v veliko mesto, kjer stoluje Društvo izvoljenih. Že večer prej je zložil svoje edine hlače čisto po robih in jih dal pod žimnico, da so bile drugi dan kot nove. Okrtačil je še klobuk in suknjič, vložil v desni čevlji kos lepenke, z zavestjo, da je napravil vse, kar spada k njegovi zunanosti.

Ko je priromal v mesto, je takoj poiskal hišo, kjer je stoloval odbor Društva izvoljenih. V veži je ves osupel zapazil, da ni sam, da čaka tam še cela vrsta ljudi, ki so bili po obleki in obnašanju čudno podobni njemu. V tej zmedenosti je pozabil sneti klobuk že v veži, kot je bila to tam že starodavna navada. Andraž ga je polomil, zakaj to je videl vratar, ki mu je dal sprejemnico št. 77, na katero je napravil znamenje, ki ga je poznal samo on in pa odbor. Prestopajoč z noge na nogo, je gledal učitelj Andraž odhajajoče in skušal iz njih obrazov razbrati bog si ga vеди kaj. Obrazi pa so bili obrnjeni v tla, oči pol zaprte, hoja negotova in Andraž je jel obupavati. Že je hotel zapustiti čakalnico, ko je nekdo prekinil mučno tišino in zavpil: »Številka 77!«

Andraž se je zbral, zapel gumbe na suknji, jih še enkrat v zadregi odpel in vstopil: »Zdra, Bog daj dober dan!« je prehitel skoraj samega sebe, da mu ne bi izpodletelo ravno tu, tako rekoč pri generaliki. Pa mu ni bilo treba mnogo govoriti. Gospodje so imeli

polno uvidevnosti in mu pojasnili vdrugič, da jih veseli, ko čujejo o njem samo lepo in dobro itd. Samo — zapik — učitelj Andraž Pohleven je za naše društvo že — prestar.

Zakobalil se je skozi vrata, skozi vežo, skozi mesto naravnost domov. Jeza mu je odvela vse priučeneste geste in besede; kletvice so letale kar same po sebi iz ust.

Doma je učitelj Andraž Pohleven nalepil na drugo stran stenske slike, ki je predstavljala osla, rangno listo in jo obešal na steno tik postelje. Tu je z rdečim svinčnikom zaznamoval vse izvoljene in ugotovil, da se sam pomakne vsake tri mesece za eno mesto naprej. Prižgal je svečo, postavil na zaboj ob postelji in legel ves vročičen spat. Začel je šteti: »Tri, šest, devet... sto tri in petdeset... Začelo se mu je blesti: »Sto šest in petdeset... Društvo veteranov devete skupine... sto devet in šestdeset... Društvo izvoljenih... dve sto trinaest... Društvo veteranov osme skupine... dve sto šestnajst... častni član...« Rangna lista je postajala vedno bolj rdeča, le eno samo mesto je bilo nepodčrtano. Spanje Andraža je bilo nemirno. V sanjah se mu je prikazal sam vratar, ki ga je tako čudno spominjal na človeka, ki ga je srečal v mestu, a se ni mogel spomniti kje. Ponujal mu je pristopniko Društva izvoljenih. Kadar koli je učitelj Andraž Pohleven iztegnil roko, se je vratar čisto po vraže zasmeljal in odskočil od postelje. Končno se je Andraž posrečilo in zgrabil je vragovo pristopnico. Andraž je grozno zapeklo, da se je od bolečine prebudil. Roka je bila v resnici opečena, ker jo je v sanjah iztegnel nad dogorevajočo svečo ob postelji. Andraž je popadel čuden strah, upihnil je svečo, potegnil odejo čez glavo in šel dalje, »devet sto šest in devetdeset, devet sto devet in devetdeset...« Pred očmi so se mu začeli delati rdeči kolobarji.